

ODTÜ – BİLİM VE ARAŞTIRMA GÜNLERİ
27 Mart, 2009

Deneyimler

Doç.Dr. Sibel Kalaycıoğlu, ODTÜ, Sosyoloji Bölümü

AB 6. Çerçeve Programlarına Katılım :

1. Gerçekleşen Proje ortaklıkları :

- 2002-2009 : SUST.DEV. Alanından STREP projelerinde ortaklık

I. Gerçekleşen

a. AB 6 Strep – “INSURE - “**A flexible framework for indicators for sustainability in regions using systems dynamics modelling**”- 7 ortaklı - Koordinatör İspanya’dan bir SME kontratı imzalandı - daha önce 2 kick off meeting yapıldı- araştırma 2007 de bitti. Türkiye Koordinatörü Dr. Özcan Esmer,(CRP), Sosyoloji Bölümü Sust. Dev. Konusunda Antalya’da niteliksel araştırmayı gerçekleştirdi ve C- Mapleri oluşturdu.

b. AB 6 Strep _ “INDI LINK” – “**Indicator-based evaluation of interlinkages between different sustainable development objectives**”, 7 ortaklı, Finansal Koordinatör Çek Cumhuriyeti’nde Prag’da Charles Üniversitesi, Çevre Bölümü, Bilimsel Koordinatör Viyana’dan bir firma. Türkiye Koordinatörü (ortak) ODTÜ Sosyoloji Bölümü adına Sibel Kalaycıoğlu. Amaç : Sust. Dev.’in 3 ekonomik, Sosyal ve Çevre boyutlarına ilişkin Eurostat tarafından belirlenen 9 göstergenin geliştirilmesi ve birbiriyle ilişkilendirilmesi. Sosyoloji Bölümü olarak “Çocuklar için İyilik Hali” (Child Well-Being Index) endeksinin ve “Sağlıkla İlgili Gereksinimlere Ulaşamamanın nedenleri” (Unmet health needs, by cause) göstergelerinin geliştirilmesini gerçekleştirdik.

AB 6. Çerçeve Programlarına Katılım :

1. Gerçekleşmeyen Proje ortaklıkları :

II. Gerçekleşmeyen

- a. AB 6- IP –”SAM - European Model for Sustainable Development (SAM)- Integrated Research & Modelling of the Sustainable Development, Assessment & Management of Geographic Areas, Regions & Industries in Europe”- Ekim 2003 de sunuldu - 30 ortaklı ve koordinator SME (İngiltere)
- b. AB 6 -STREP – “Precarity: New Forms of Social Unsecurity, Inequality”- Nisan 2003 de verildi- 7 ortaklı- Koordinator Almanya’dan üniversite.

AB 7. Çerçeve Programlarına Katılım :

1. Yeni Başvurular

Yeni Başvurular:

- 1.Proposal : **Global Cities and Sustainable Development- “CISUD”**- Desteklenme Statüsü: Collaborative Project (small or medium-scale focused research project for specific action dedicated to international cooperation)- Koordinatör: Hollanda, SME
- 2.Proposal: **“Challenges of the New Forms of Work and Their Societal Impact on the Quality of Life in Europe: Towards a New European Social Model?”**
Proposal acronym:- **CHALLENGE**, Collaborative Project, Koordinatör : Berlin, Frei Üniversitesi.

AB 6. Çerçeve Programlarına Katılım

2. Proje Değerlendirme Sürecine Katılım:Hakemlik

- Mart 2004 de Brüksel’de, Citizenship and Governance alanından “Social Cohesion in a Knowledge Based Society” konusunda 2003 de sunulan IP ve NoE projelerinin değerlendirme sürecinde hakemlik :
Hakemlik Süreci Nasıl İşliyor?
  1. bilgilendirilme ve inceleme kriterlerinin hakemlere anlatılması
  2. projelerin hakemler tarafından incelenmesi
  3. incelenen projelerin hakem raporlarının yazımı-individual assesment forms for IP and NoE
  4. consensus meetings
  5. consensus meeting raporlarının yazımı
  6. son consensus meeting

Bu süreç için çoğunlukla Hakemlerin 4-5 gün süre için Brüksel’e gitmesi isteniyor. Ancak, bazen Brüksel’e gitmeden projelerin önce maille gönderilen dökümanlar üzerinden incelenmesi ve en son toplantı için Brüksel’e gidilmesi de istenebiliyor.

2. Proje Değerlendirme Sürecine Katılım:Hakemlik

- **2. Proje ve consensus raporlarındaki ana başlıklar**
- 1. relevance
- 2. potential impact
- 3. S&T excellence
- 4. Quality of the consortium
- 5. Quality of the management
- 6. Mobilisation of resources
- 7. overall remarks
- 8. ethical issues (if there are any)
- 9. evaluators signatures and threshold results-

2. Proje Değerlendirme Sürecine Katılım:Hakemlik

- **3. Değerlendirme**

- max. score : 25

- threshold'u geçmek için : overall 20 almak gerekli.

Ancak burada her bir kriterin de kendi threshold deęeri oluyor.

4. Consensus meetings

- 5 kişilik grup ve moderatör. Bir kişi raportör seçilip raporu yazıyor. Mutlaka native speaker bir İngiliz her oturumda bulunuyor ve son raporun dilini komisyonun diline uygun şekilde düzeltiyor. Proje sahiplerine gönderilecek raporda kullanılan dil çok önemli zira buradaki ifadeye göre proje sahipleri itiraz edebilirler.

Sorunlar ve Çözümler

1. Kurulum aşaması

- ekip çalışması ve disiplinlerarası çalışma fikrine yabancıyız.
- Haber ve bilgilere ulaşma ağı çok iyi çalışmıyor. Tübitak ve üniversitelerin haber ağları var ancak herkese ulaşmıyor.
- Türkiye içinde de, üniversiteler arasında ve disiplinlerarası ortak projeler fikri ve deneyimi geliştirilmeli

2. Ortak olma aşaması

2.1 Ortak bulmak için ayrılacak mesai ve katılmak istenlerin kısa özgeçmişlerini AB formatında (daha çok AB proje katılımları ve teknik expertise) hazır bulundurmaları ve bu bilgilerin üniversite/ bölüm WEB sayfalarına konması

Sorunlar ve Çözümler

2.2 Projeler yazılırken Türkiye ile ilgili makro düzeyde ve dünya standartlarında somut bilgilere/ verilere ulaşmak çok zor. Her projede olmaz sa olmaz state- of- the –art bölümü konu ile ilgili o zaman kadar yapılanların özetlenmesini içeriyor. Ancak bu özet yanlış anlaşılıyor. Mevcut durum için, literatür özetinden daha ağırlıklı olarak AB nin (ve BM) bu konuda daha önce yaptığı çalışmalar incelenerek, bu önerinin AB nin bilgi birikimine ne gibi yeni bilgi, model, veri katacağının tartışılması bekleniyor. Bu durumda AB Web sayfalarını iyi ve verimli kullanmak, ilgili dökümanları bulmak ve yorumlamak gerekli.

2.3 Katılım maliyeti – Proje yazılırken ortaklarla en az 1- 2 defa yurt dışında buluşmak gerekli. Belki başarısız olabilecek bir proje için kaç akademisyen, kaç kez kendi cebinden yurt dışına gidebilir. Varolan destekler yeterli değil, en azından benim tecrübelerimde iki kez red cevabı aldık Tubitaktan. Bir kez ODTÜ destekledi.

Sorunlar ve Çözümler

2.4 projelerde koordinatörlük : Türkiye bu tür bir proje yapısı ile yeni, son 4- 5 senedir tanıştı. Özellikle Sosyal Bilimlerde durum bu. Dolayısıyla, hemen koordinatörlük almak yerine, önce birkaç ortaklığa girerek öncelikle bu altyapıyı ve işin mantığını tanımak çok önemli. Ayrıca ortak olunan projeler sayesinde Türkiye’de kendi araştırma potansiyelini ortaya çıkarma; interdisipliner çalışmalara hazırlanma; gerekli istatistikî donanımları oluşturma; mali düzenlemeleri yapma gibi birçok düzenlemenin yapılma fırsatı olacak.

Sorunlar ve Çözümler

3. Projenin sürdürülmesi :

3.1 Bütçe Sorunları: AB projelerinde muhasebe yapısını yönetmek çok çeşitli zorluklar içeriyor. Öncelikle Türkiye için ücret/ ay ölçütleri geliştirilmez ise talep edilecek ücretler AB nin çok altında kalıyor. Bu konuda AB nin kendi geliştirdiği bir katsayılar formülü var. Bunun herkese anlatılması gerek. Ayrıca, AB den gelen desteğin hizmet alımı ve diğer kalemlerinin harcanması Türkiye muhasebe yapısına tabi olduğu ve halen bu konuda sıkıntılar olduğu için araştırmacılar çok zorluk yaşayabiliyor.

3.2 Uygulama için gerekli izinlerin alınması için destek gerekli.

3.3 Yurt dışına çıkışlarda vize sorunu

3.4 Projede istenen verilerin alınması, kullanılması sorunu: Özellikle Sosyal Bilimlerde en çok elimizin bağlandığı durum veri eksikliği, yetersizliği, veriye ulaşamama, verilerin kırılmış ve küçük birimleri yansıtacak şekilde verilmemesi.

3.5 Bilimsel fikri haklar konusu (patent vb.)

Sorunlar ve Çözümler

4. Proje sonuçlarının uygulanma süreci

- Proje Değerlendirmede kriterlerden en önemlisi “Potential Impact” –Yani bu projenin Avrupa alanı ve Türkiye özelinde yaratacağı katkı ve ivme önemli. Türkiye’nin katılımında buradaki yönetici ve idarelerin projelerle ortaya çıkacak yeni fikirleri uygulamayı kabul etmesi önemli. Ancak uygulama içeren çoğu projede uygulama ayağından sorumlu aktörler, projeye katkı verseler bile, sonradan bu sonuçları uygulama konusunda isteksiz oluyorlar.